KVALITETSMELDING 2022

VESTERÅLEN BARNEVERN

1. INNLEDNING 3

2. JOBBEN MED BARN, UNGDOMMER OG FAMILIER 3

2.1 BARNEBEFOLKNINGA 3
2.2 TEAMENE I VBV 3
2.3 NOEN NØKKELTALL FRA 2022 4
2.4 FYLKESNEMNDS- OG TINGRETTSSAKER 10

3. FAGUTVIKLING 11

3.1 TJENESTESTØTTEPROGRAMMET 11
3.2 FAMILIEN I FOKUS, FIF, REGION NORD 11
3.3 ANNEN FAGUTVIKLING 11

4. PERSONAL 12

4.1 SYKEFRAVÆR 13
4.2 HMS AVVIK 13
4.3 PERSONALETS KOMPETANSE 13

5. ØKONOMI 2022 13

5.1 NETTO UTGIFTER PR. KOMMUNE PÅ 244. 251 OG 252 – 2018 - 2022 14
5.2 SLUTTAVREGNING I HENHOLD TIL BUDSJETT 2022 15
5.3 NETTO DRIFTSUTGIFTER 2022 PR. BARN I BARNEVERNET, PR. BARN MED TILTAK OG PR. BARN PLASSERT AV BARNEVERNET, JFR. FORELØPIGE KOSTRA TALL 15
5.4 NETTO DRIFTSUTGIFTER TIL BARNEVERN 2019 - 2022 PR. INNBYGGER 0 – 17 ÅR, JFR. FORELØPIGE KOSTRA TALL 16
5.5 KOSTNADER PR. BARN MED BARNEVERNTILTAK 2019 – 2022, JFR. FORELØPIGE KOSTRA TALL 16

6. OPPSUMMERING AV 2022 17

1. Innledning

Vesterålen barnevern (VBV) er en interkommunal barneverntjeneste for kommunene Andøy, Bø, Hadsel, Lødingen, Sortland og Øksnes. Sortland kommune er vertskommune. VBV har en referansegruppe bestående av en enhetsleder eller kommunalsjef utnevnt av hver kommune. Formålet med barnevernsamarbeidet er å skape en best mulig barneverntjeneste for kommunenes innbyggere, og sikre en god kvalitet på tjenesten. Et større fagmiljø bidrar til å styrke den totale kompetansen, sikrer rettssikkerhet og gir en åpnere og mer tilgjengelig tjeneste for brukerne i alle 6 kommunene. Barneverntjenestens primære oppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse eller utvikling, får rett hjelp til rett tid.

VBV har pr. 31.12.22 37,3 faste årsverk fordelt på 38 ansatte. De ansatte har oppmøtested i alle kommunene unntatt Lødingen. Kontoret på Sortland er hovedkontoret, hvor 22 ansatte har sitt oppmøtested. Fire ansatte har oppmøtested Andøy, én har Bø, Hadsel har åtte, Lødingen ingen og i Øksnes møter tre.

2. Jobben med barn, ungdommer og familier

Tall i parentes i årsmeldinga er tilsvarende tall fra 2021.

2.1 Barnebefolkninga

I Vesterålen bodde det pr. 01.01.22 5986 barn i alderen 0 – 17 år. Det er en nedgang på 10 (107) eller 0,2 % (1,75 %) fra 2021.

Kommune	Antall 0 – 17 år pr. kommune pr. 01.01.21	Andel 0 – 17 år pr. 01.01.21	**Antall 0 – 17 år pr. kommune pr. 01.01.22**	**Andel 0 – 17 år pr. 01.01.22**
Andøy	777	13%	**774**	**12,9 %**
Bø	390	6,5%	**389**	**6,5 %**
Hadsel	1545	25,8 %	**1555**	**26 %**
Lødingen	305	5,1 %	**301**	**5 %**
Sortland	2181	36,4 %	**2180**	**36,4 %**
Øksnes	798	13,3 %	**787**	**13,2%**
Totalt	5996	100 %	**5986**	**100 %**

2.2 Teamene i VBV

Team mottak, undersøkelse og tiltak (MUT) har i løpet av 2022 bestått av teamleder og 7,5 årsverk barnevernkonsulenter. Teamet har to hovedoppgaver. Teamet mottar alle bekymringsmeldingene, totalt 553 (646) i 2022, gjennomgår disse innen en uke og beslutter om meldingen går til videre undersøkelse eller henleggelse. Teamet gjennomfører barnevernundersøkelser, konkluderer undersøkelsene og iverksetter og følger opp tiltak dersom det fattes vedtak om dette. Det største arbeidet er å gjennomføre alle undersøkelsene, totalt 207 (313) undersøkelser ble konkludert i 2022 fordelt på Team MUT og Team UT.

Team undersøkelse og tiltak (UT) har i 2022 bestått av teamleder og 7 årsverk barnevernkonsulenter. Foruten mottak og gjennomgang av bekymringsmeldinger til barnevernet, er

deres oppgaver de samme som team MUT. 217 (254) barn mottok hjelpetiltak fra VBV i løpet av 2021.

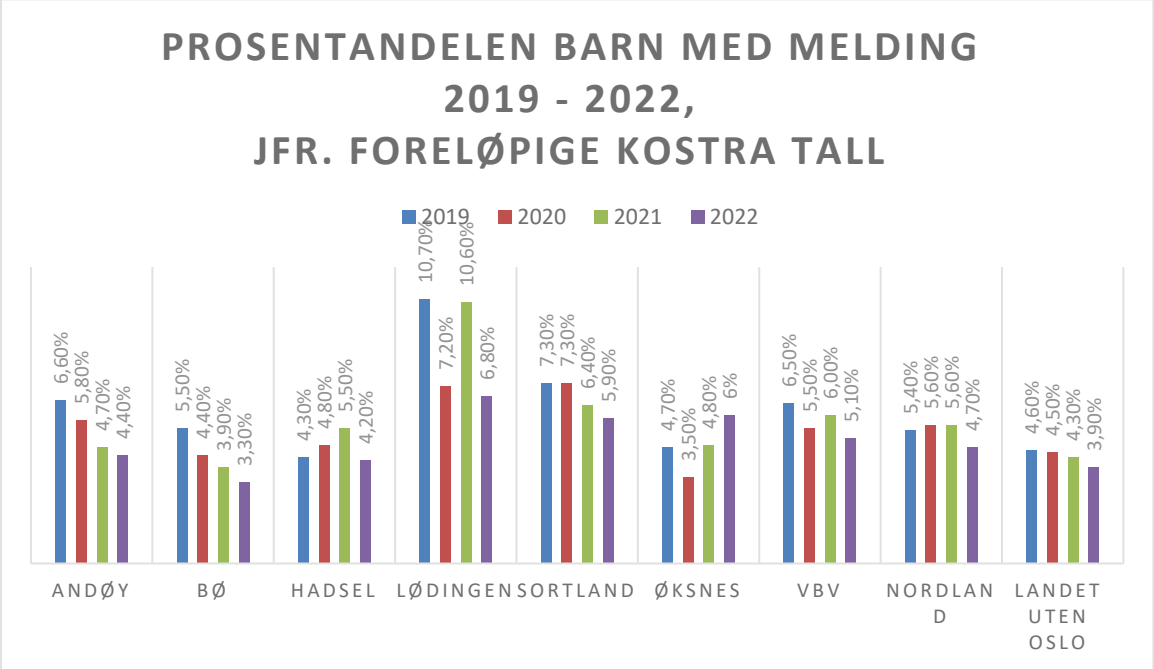
Team omsorg har i 2022 bestått av teamleder og 6,8 årsverk barnevernkonsulenter. De følger opp barn som Vesterålskommunene har omsorg for, totalt 44 (52) ved årsskiftet. I tillegg følger de opp ungdommer i alderen 18 – 25 som mottar ettervern i form av hjelpetiltak, totalt 25 (31) ved årsskiftet. Dette teamet forvalter også tilsynsordningen for alle barnevernsbarn bosatt i Vesterålen, både de fra VBV og de barn andre kommuner har plassert i fosterhjem i Vesterålen. Det er til enhver tid i underkant av 100 tilsynsbarn i regionen.

Alle teamene har i realiteten vært redusert på grunn av langtidsfravær.

Ressursteamet med familieveiledere har i størstedelen av 2022 bestått av Sortland kommunes to familieveiledere pluss 4 årsverk som er knyttet til alle 6 eierkommunene, til sammen 6 årsverk familieveiledere og 0,5 % stilling som avdelingsleder. Tiltaksgruppa har søkelys på utvikling av foreldreferdigheter gjennom evidensbaserte veiledningsmetoder individuelt eller i gruppe. De har i 2022 gitt tilbud til 88 (79) barn i 59 (59) familier.

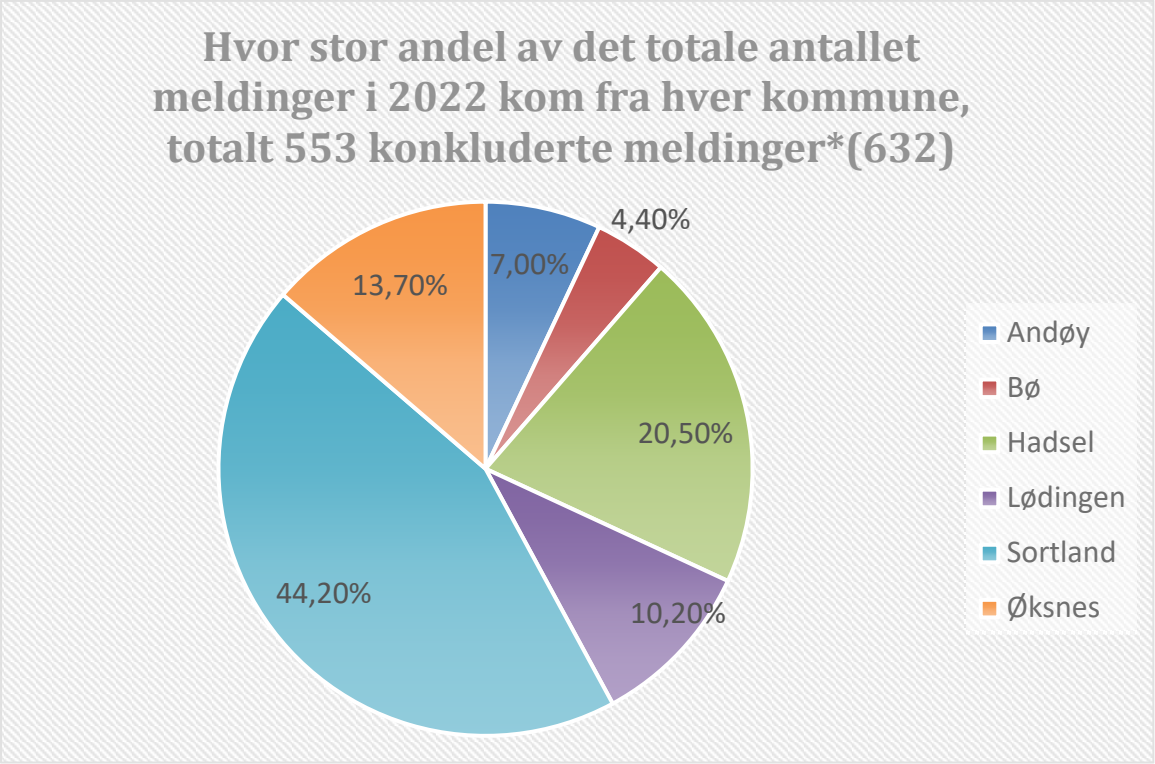
Staben i Vesterålen barnevern består av barnevernleder, fagleder, advokat og 1 årsverk kontorfaglig ansatte, totalt 4 årsverk.

2.3 Noen nøkkeltall fra 2022

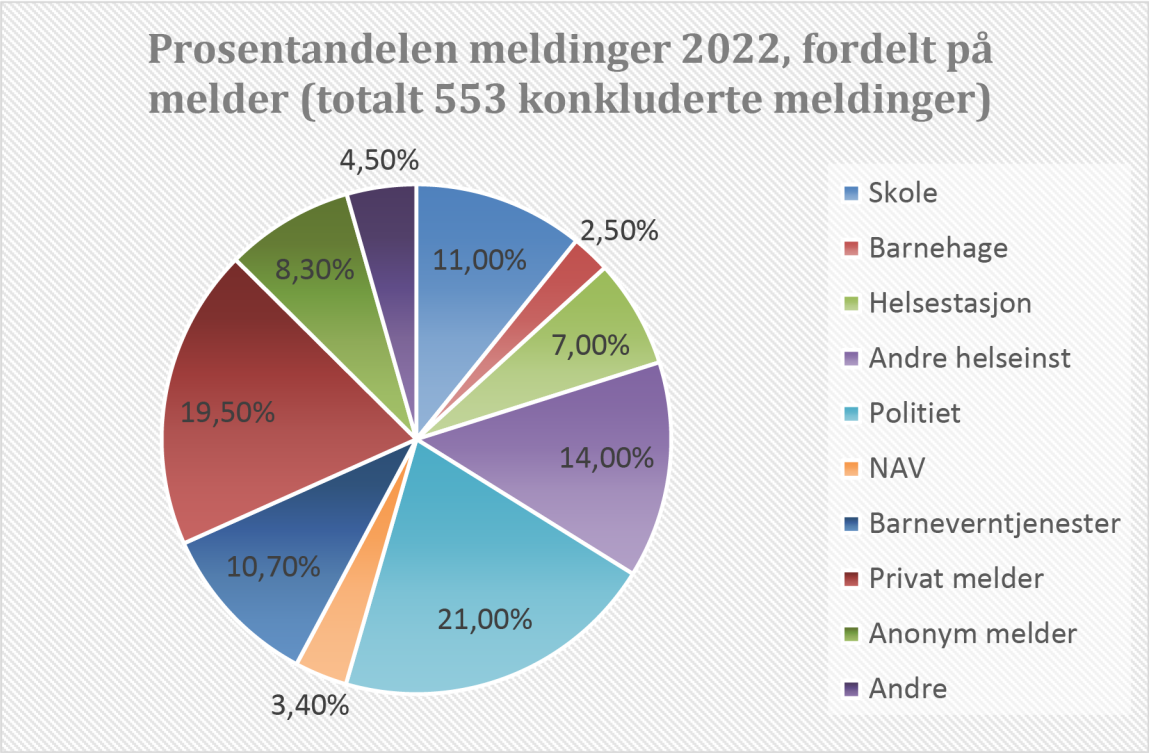
Denne tabellen viser andelen unike barn pr. kommune som ble meldt til VBV fra 2019 til 2022.

Totalt sett i Vesterålen har vi mottatt bekymringsmelding på 5,1 % (6 %) av barna i alderen 0-17 år, mens tilsvarende tall for Nordland fylke er 4,7 % (5,6 %) og landet uten Oslo er 3,9 % (4,3 %) i 2022. VBV har hatt tilsvarende nedgang i andelen bekymringsmeldinger som Nordland og høyere nedgang enn landet for øvrig.

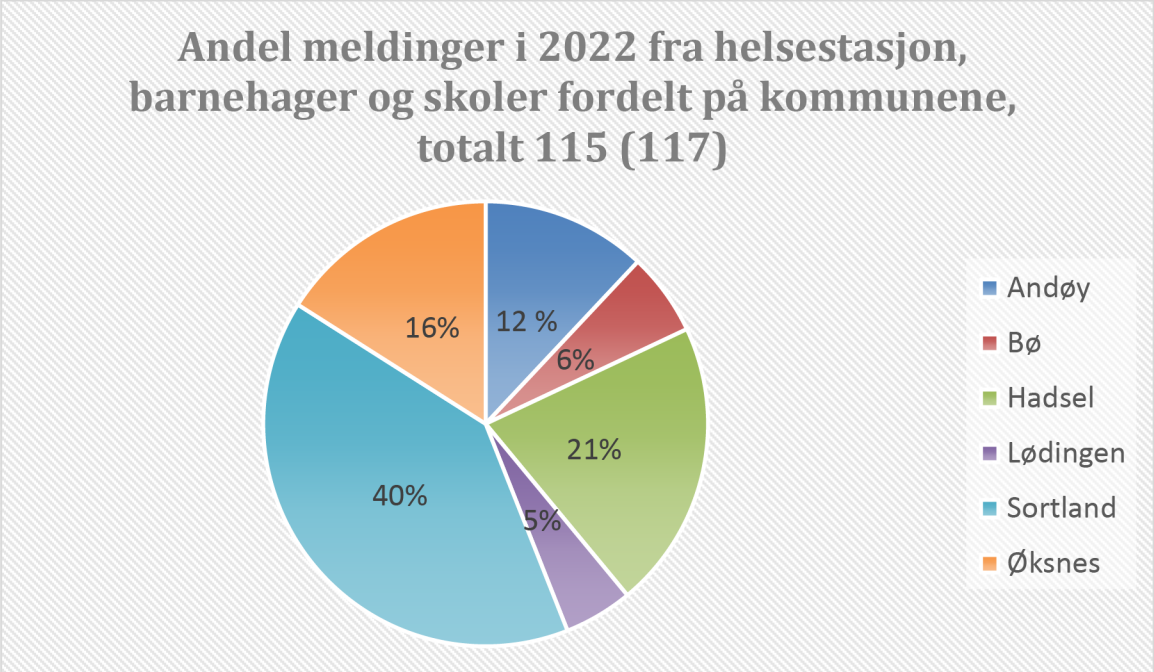

**inkluderer både nye meldinger og meldinger på barn som allerede har en pågående undersøkelse eller har aktive tiltak fra VBV*

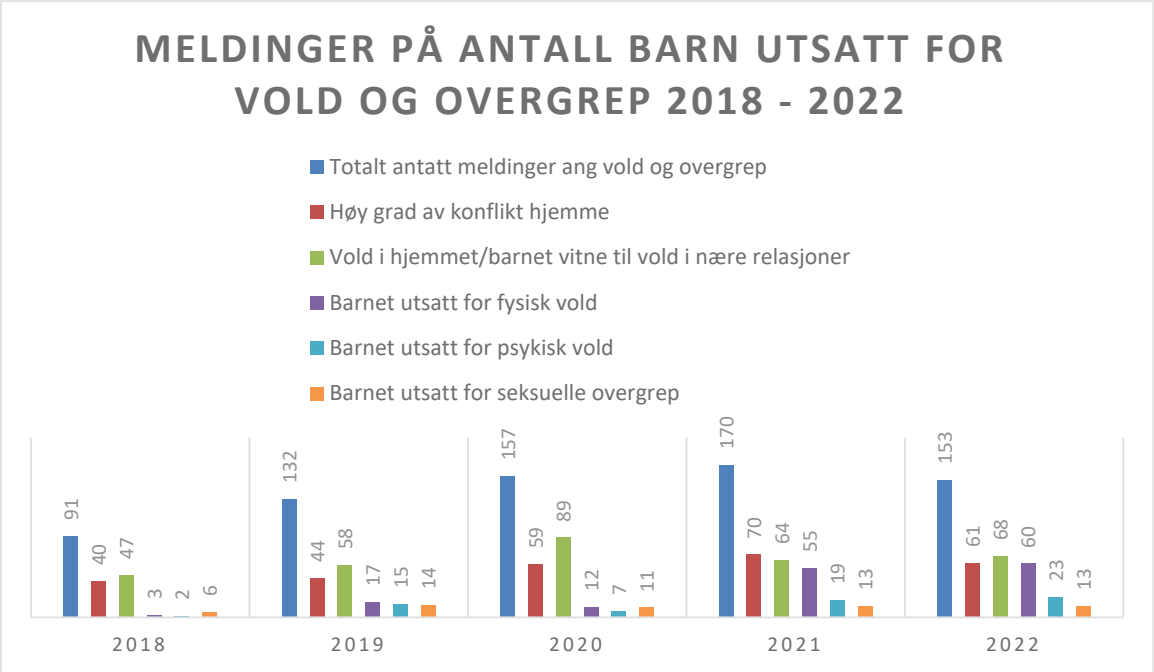
I 2022 mottok Vesterålen barnevern 336 meldinger (442) eller 24 % færre meldinger **på barn som ikke allerede har aktive tiltak eller pågående undersøkelse** i barnevernet sammenlignet med 2021. Hvis vi sammenligner andelen meldinger i prosent av andelen av barnebefolkninga som bor i hver kommune i Vesterålen, ser vi at VBV også i 2022 mottok forholdsvis mange flere meldinger angående barn fra **Sortland med 44 %** og **Lødingen med 10 %** av alle mottatte meldinger. Det er mottatt forholdsvis mange færre meldinger angående barn fra **Andøy med 7 %, Bø med 4 % og Hadsel med 20 %** av meldingene. I 2022 er andelen meldinger knyttet til barn i Øksnes i tråd med andelen barn i Øksnes. VBV har over flere år mottatt en høy andel bekymringsmeldinger på barn som bor i Sortland og Lødingen. Øksnes har tradisjonelt ligget lavt i andelen bekymringsmeldinger, men har i 2022 hatt en stor økning. Andøy har over flere år hatt en lav andel bekymringsmeldinger, i 2019 og 2020 steg denne andelen, men er i 2021 og 2022 redusert igjen. Andelen bekymringsmeldinger knyttet til barn i Bø har i flere år vært stabil og i tråd med andelen av barnebefolkninga, men i 2021 og 2022 mottok VBV en lavere andel meldinger gjeldende barn i Bø. Nytt av året er at andelen meldinger knyttet til barn fra Hadsel ligger lavere enn andelen barn i kommunen sett opp mot tallet på barn 0 – 17 år i Vesterålen.

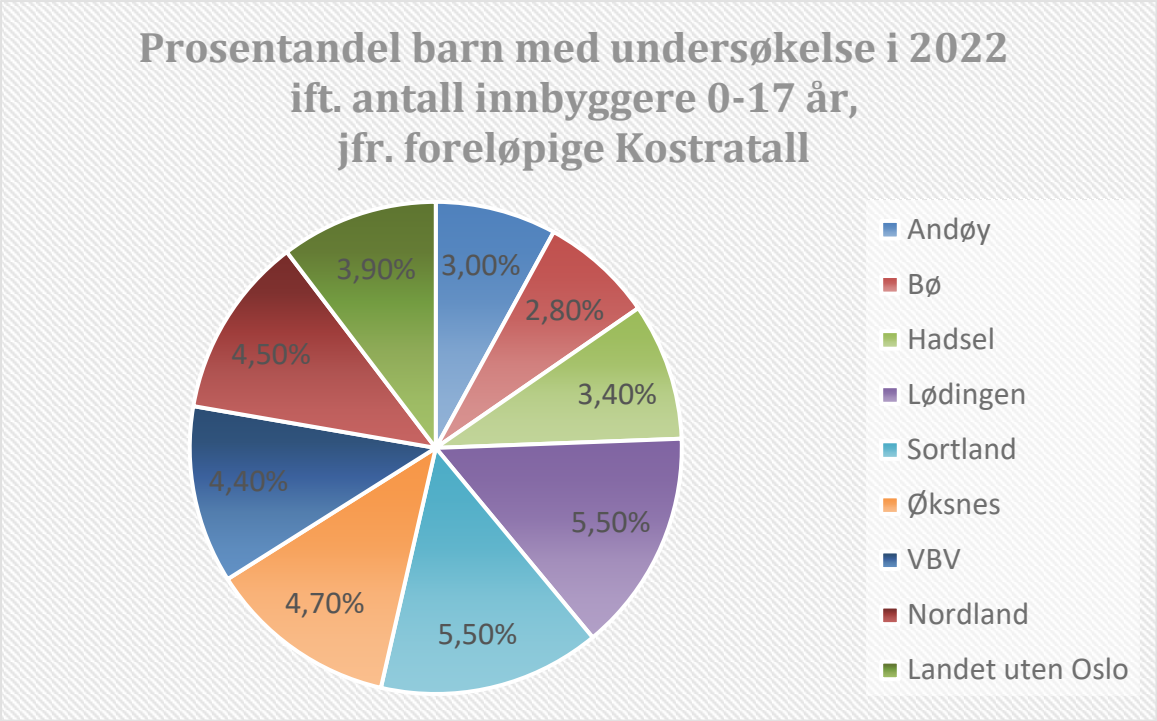
Tallene på hvem som melder viser en nedgang i meldinger fra privat melder fra 31 % til 20 % i 2022. Dette tallet inkluderer også alle foreldre og barn som selv søker bistand fra barnevernet. Andelen meldinger fra politiet har økt fra 16 til 21 %. Vi ser også en økning i andelen meldinger fra helsestasjon fra 4 % til 7 %, og fra barnevernet (lokalt og fra ellers i landet) fra 8 % til 11 %. Andelen meldinger fra barnehager ligger igjen lavt i 2022, med 2,5 %.

De tre instansene som ser alle barn i Vesterålen i alderen 0 – 18 år (helsestasjon, barnehage og skole) står for 21 % (18 %), eller 1 av 5 bekymringsmeldinger til Vesterålen barnevern. Tilsvarende tall for landet var 19,5 % i 2021.

Tallene fra VBV viser at det har vært en reduksjon av antallet meldinger som omhandler vold og overgrep av ulik karakter fra 2021, en reduksjon fra 170 til 153, eller en reduksjon på 10 %. Hver melding om vold og overgrep er svært bekymringsfull. Vi erfarer jevnlig at barn som har deltatt i Æ e mæ, eller lignende, forteller om vold og overgrep til andre trygge voksne. Det betyr at å øke barns kunnskap om dette temaet gir barn et verktøy til å fortelle om hva det opplever, noe som gir en mulighet til å få hjelp. Det er imidlertid ei utfordring for barnevernet å avdekke hva barnet er utsatt for når foreldrene benekter at vold eller overgrep finner sted og barnet selv ikke vil eller tør fortelle oss hva det opplever.

Tabellen overfor viser oss at det fortsatt er forskjeller kommunene mellom når det gjelder hvor mange barn som blir omfattet av en barnevernundersøkelse, dog ikke så store forskjeller som i 2021. Denne forskjellen henger for en stor del sammen med andelen bekymringsmeldinger som er mottatt vedr. barn fra samme kommuner. Samtidig ser vi at VBV totalt sett i 2022 gjennomførte en noe lavere andel barnevernundersøkelser som gjennomsnittet for Nordland, og en høyere andel barnevernundersøkelser enn gjennomsnittet for landet.

VBV	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	2020	2021	**2022**	**Endring i %**
Gjennomgåtte og behandla nye meldinger	362	390	338	448	416	442	336	-24 %
Nye undersøkelser iverksatt i perioden	279	278	248	296	266	306	229	-25 %
Konkluderte undersøkelser i løpet av året			246	272	285	313	205	-34 %
Antall fristbrudd	33	23	18 (alle 1. halvår 2018)	20	4	3	10	
Fristbrudd i % av avslutta undersøkelser	12 %	8 %	7,3 %	8,7	1,4 %	1 %	4,9 %	

Hjelpetiltak ved årsskiftet	211	154	135	147	175	154	136	-12 %
Andel barn med hjelpetiltak som har tiltaksplan ved årsskiftet				97,6 %	98,2 %	90 %	77 % *	
Andel barn med evaluert tiltaksplan ved årsskiftet				86,2 %	90,4 %	88 %	84 % *	
Omsorgsbarn ved årsskiftet	67	70	62	59	55	52	44	-15 %
Nye omsorgsbarn	13	8	5	4	5	4	3	-25 %
Barn på institusjon i løpet av året	9	9	3	10	18	17	10	-41 %
Barn på ettervern pr. 31.12.	47	25	28	34	31	25	17	-33%
Midlertidige plasseringer i henhold til Lov om barnevern § 4.6 og 4-25 (inkl. de som ble pl. forrige år og fortsatt er midl. plassert i 2022)	13	14	10	15	14	9	9	
Antall omsorgsbarn plassert mer enn 1 år, hvor minimum oppfølgingsbesøk er gjennomført	52 av 61	68 av 70	59 av 59	56 av 57	55 av 55	47 av 47	43 av 44	
Andel barn med lovpålagt antall tilsyn i løpet av året	85,5 %	77 %	85 %	91,5	96,6 %	96,3 %	96 %	
Antall familier/ barn med tiltak fra Ressursteamet			58 barn 36 fam	40 barn 36 fam	57 barn 47 fam	79 barn 59 fam	88 barn i 59 fam	+11 %
Antall gruppetiltak			Totalt 7	Totalt 4	Totalt 1 COS/PMTO kurs på Sortland	Totalt 1 på Sortland	To gruppe-kurs Trygg base for foster-foreldre	

**** Det er stor usikkerhet forbundet med flere av tallene for 2022, da vi gikk over til nytt fagsystem i november 2022, noe som har vist seg å medføre usikkerhet rundt flere statistikkvariabler. Dette vil også gjelde de tallene som er innrapportert til SSB.***

I 2022 har VBV hatt en forholdsvis stor reduksjon i mottatte og behandla bekymringsmeldinger. Som en konsekvens av det er det også startet og konkludert færre barnevernundersøkelser i 2022 enn året før. Hvorvidt dette er en tilfeldig reduksjon i 2022 eller en utviklingsendring, er det for tidlig å si noe om. Vi har i 2022 en noe høyere andel fristbrudd på barnevernundersøkelsene, ifølge de foreløpige KOSTRA tallene har VBV 4,9 % fristbrudd, mot 13 % fristbrudd i Nordland og 5,4 % i landet uten Oslo.

I 2022 var det færre barn og unge som har bodd og/eller fortsatt bor på en barneverninstitusjon sammenlignet med 2021. Det er fortsatt flere ungdommer som har utfordringer knyttet til atferd, rus og psykisk helse. Vi ser av erfaringer at det ikke nødvendigvis går bedre med de som plasseres på institusjon, noe som gjør at vi i stadig større grad velger lokale tiltak.

I Vesterålen er 0,75 % barn i alderen 0 – 17 år under barnevernets omsorg. Antallet omsorgsbarn i VBV er redusert med 15 % (5,5 %) i 2022, samtidig som barnebefolkninga i Vesterålen også er redusert i samme periode.

Vi har 98 % måloppnåelse (med samme forbehold pga overgang til nytt fagsystem) når det gjelder barnevernets lovpålagte oppfølgingsbesøk hos våre omsorgsbarn. Vi har i tillegg tilsynsansvar for i underkant av 100 fosterbarn i Vesterålen. 96 % (96,3 %) av disse har fått alle lovpålagte tilsynsbesøkene.

2.4 Fylkesnemnds- og tingrettssaker

Tall vedr. fylkesnemnda

	Antall saker sendt fylkesnemnda	Antall barn i sakene sendt fylkesnemnda	Antall vedtak i sakene	Antall saker med medhold
2022	18	16	15	13 (+2 delvis)
2021	30	22	18	16
2020	17	18	13	10
2019	22	25	15	14
2018	14	16	12	12
2017	21	28	18	17 (+1 delvis)

Fylkesnemnda har behandlet følgende saker: klage på akuttplassering, omsorgsovertakelse, samværssaker, tilbakeføringssaker, plassering i institusjon uten eget samtykke og adopsjon. At det er færre vedtak enn innsendte saker til fylkesnemnda skyldes at saker har blitt trukket av en av partene, eller skal behandles i 2023.

Tall vedr. tingretten

	Antall saker sendt tingretten	Antall barn i sakene sendt tingretten	Antall dommer	Medhold – antall saker
2022	5	6	2	2
2021	1	2	1	1 delvis
2020	3	3	2	1
2019	5	6	3	2
2018	4	5	3	2 (+ 1 delvis)
2017	6	10	5	5

At det er færre dommer enn innsendte saker til tingretten skyldes at saker er trukket eller behandles i tingretten i 2023.

Tall vedr. lagmannsrett og høyesterett

	Antall saker i lagmannsretten	Antall barn i lagmannsretten	Antall saker i Høyesterett	Antall barn i Høyesterett
2022	1	1	0	0
2021	0	0	1	1
2020	3	4	0	0
2019	0	0	0	0
2018	1	1	0	0
2017	1	3	1	2

I 2022 fikk vi medhold i 16, og delvis i alle 18, avgjørelsene. De to sakene hvor vi fikk delvis medhold, er saker hvor nemnda besluttet mer samvær enn VBV sitt forslag.

3. Fagutvikling

VBV har også i 2022 vært involvert i ulike fagutviklingsprogram:

- Tjenesteståtteprogrammet, som er initiert og driftet av Bufdir
- FIF, Familien i Fokus, tidligere FIT

3.1 Tjenesteståtteprogrammet

Dette programmet er initiert av Barne-ungdoms og familiedirektoratet, og har pågått fra 2020 til utgangen av 2022. Programmet ble sterkt forsinket på grunn av Covid. Målet med programmet er økt kvalitet på barnevernets undersøkelsesarbeid og hjelpetiltaksarbeid. Intern evaluering av programmet blant de ansatte i VBV viser at de ansatte har fått økt kunnskap og har videreutviklet måten vi jobber med bekymringsmeldingene og gjennomfører barnevernundersøkelsen på.

3.2 Familien i fokus, FIF, region nord

Til sammen tre ansatte i Vesterålen barnevern har mottatt vedlikeholdsopplæring og veiledning på metoden FIF i 2022, sammen med ansatte i to andre kommuner i Nord-Norge. Dette tilbudet startet i 2015 og er videreført med samme intensitet fram til sommeren 2022. Tilbudet gis av Bufetat, region nord og University of Washington. I løpet av 2022 driftes metoden i stadig større grad av ansatte i Bufetat og i vår egen barneverntjeneste. Bufetat avsluttet avtalen om ekstern veiledning fra University of Washington sommeren 2022.

3.3 Annen fagutvikling

I 2022 har vi primært hatt tre fokusområder hva gjelder fagutvikling og intern opplæring; barnevernreformen og nye ansvarsområder ift veiledning av fosterhjem, innføring av ny barnevernslov fra 2023 og innføring av nytt fagsystem november 2022.

Ressursteamet har gjennomført to runder med gruppeveiledning til fosterforeldre i Vesterålen. Vi har hatt ett kurs for fosterforeldre for barn under omsorg av kommunene i Vesterålen og ett kurs for fosterforeldre til barn som er under omsorg av kommuner utenfor Vesterålen, men bosatt i Vesterålen. Dette som et ledd i at ansvaret for oppfølging av veiledning av fosterforeldre er overført fra Staten til kommunene.

Vår advokat har gitt opplæring i barnevernsloven på tre fagdager. Dette for å gjøre oss rustet til å forstå oppbygginga av loven og kjenne den godt nok til at vi skal kunne ta den i bruk 01.01.23.

Fra september 2022 har innføring av den nye fagsystemet, Visma flyt barnevern, vært arbeidskrevende, både i form av ekstern og intern opplæring og fordi hver enkelt barnevernssak måtte ferdigstilles før overføringen til nytt fagsystem.

To ansatte fullførte videreutdanning i 2022; én fullførte videreutdanningen Vurdering av barnets beste ved Høgskulen på Vestlandet, 30 Studiepoeng, og én ansatt fullførte videreutdanning i Relasjonskompetanse ved VID, Oslo, 30 studiepoeng. Høsten 2022 begynte to ansatte på videreutdanninger som avsluttes våren 2023. Dette er alle videreutdanninger som er initiert av Bufdir, og er en sentral del av kompetanseløftet i barnevernet som varer fram til 2024. Det gis stipend til dekning av utgifter ifm studiene og bindingstid ved fullført videreutdanning.

Våren 2022 fullførte én ansatt master i barnevern ved Norges arktiske universitet, campus Harstad. Dette var et fulltidsstudium, som tas over to år parallellt med jobb i VBV. En masterkompetanse bringer økt grad av faglig forståelse og analysekompetanse inn i tjenesten. Det stilles stadig større krav til barnevernets analyser i kompliserte barnevernsaker. Fra 2032 er det krav om masterutdannelse i barnevern for ansettelse i kommunal barneverntjeneste.

Fagutvikling er krevende, lærerikt og helt nødvendig for å oppnå økt kunnskap, mangfold og kvalitet på våre tjenester.

4. Personal

I 2022 har vi foretatt følgende ansettelser:

- 100 % stilling som fagleder/nestleder (interne ansettelser)
- 2 x 100 % stilling som avdelingsledere (interne ansettelser)
- 1 x 50 % stilling som avdelingsleder ressursteamet (intern utlysning og ansettelse)
- 3 x 100 % stilling som barnevernkonsulent
- 1 x 100 % stilling som barnevernkonsulent med mulighet for fast ansettelse
- 1 x 100 % vikariat som barnevernkonsulent
- 1 x 100 % fast stilling som familieveileder, med tiltredelse 01.02.23

I 2022 sluttet 3 fast ansatte. Det gir en turnover på VBV hadde en turnover på 8 %, noe som fortsatt er lavt for barneverntjenester i Norge, men høyere enn vanlig i VBV. Også i 2022 fikk vi langt færre søkere på ledige stillinger, noe vi blant annet tror har sammenheng med at det ikke lenger utdannes barnevernspedagoger og sosionomer ved Nord universitet, campus Stokmarknes. På sikt er dette en svært bekymringsfull utvikling.

Også i 2022 har vi benyttet digitale verktøy i jobben, både til forhandlinger i Fylkesnemnda, til gjennomføring av møter med flere aktører, til interne møter i vår organisasjon, til samtaler med unge og familier og til kurs og opplæring. Dette bidrar til å redusere behovet for å reise, både internt i Vesterålen og også utover vår region. Det er arbeidsbesparende for tjenesten og det sparer miljøet.

4.1 Sykefravær

Sykefraværet	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	2021	**2022**
1. kvartal	14,9	12,4	7,3	9,1	14,9 %	6,4 %	**16.8 %**
2. kvartal	10	6,6	8,7	5,9	16,9 %	5,6 %	**11,5**
3. kvartal	11,6	4,0	7 %	8,3	14 %	6,3 %	**10,1 %**
4. kvartal	10,3	7,5	7,5	10,9	6,6 %	13,7 %	**13,4 %**
Totalt	11,7	7,6	7,5 %	8,6 %	13,1 %	8 %	**13,1 %**

Sykefraværet er økt med 39 prosentpoeng, og er 28 prosentpoeng høyere enn det totale fraværet i Sortland kommune. Det er for en stor del knyttet til langtidsfravær hos en forholdsvis stor andel ansatte. Det høye sykefraværet har medført stor slitasje på de gjenværende ansatte. Det medførte blant annet at et privat firma ble engasjert for å gjennomføre 10 barnevernundersøkelser våren og sommeren 2022.

4.2 HMS avvik

Det er registrert 18 (21) HMS- og kvalitetsavvik i 2022, hvorav tre avvik var registrert som HMS-avvik knyttet til vold og trusler mot ansatt, alvorlig skade under arbeid og manglende renhold. Kvalitetsavvikene er blant annet knyttet til feilsendt post, manglende tilgang til kvalifisert tolk, feil i postføring og at det er avdekket situasjoner hvor kontaktpersoner ikke har gjennomført lovpålagte oppgaver i henhold til rutiner og lovkrav.

4.3 Personalets kompetanse

Alle ansatte, unntatt merkantil og advokat, har en bachelor i sosialt arbeid, barnevern, vernepleie eller pedagogikk. I tillegg har i underkant av 50 % ansatte relevante videreutdanninger, alt fra 30 studiepoeng til mastergrad. Vi jobber systematisk for å motivere ansatte til å ta videreutdanning, og legger til rette for dette så langt det er mulig for driften. I 2031 vil det være et krav om master i barnevern for å jobbe i kommunalt barnevern. De som har minimum fire års erfaring fra kommunalt barnevern og minimum 30 studiepoeng relevant videreutdanning vil få dispensasjon fra kravet om mastergrad. Det betyr at dersom en ansettes i 2028, må den ha en master for å kunne fortsette i kommunalt barnevern fra 2031.

5. Økonomi 2022

I 2022 ble barnevernreformen, ofte kalt oppvekstreformen, innført. Reformen var vedtatt i 2017 og iverksatt i 2022. I tillegg til at reformen medførte mer ansvar for kommunene på flere områder, medførte den følgende økonomiske endringer:

- En slutt på tildeling av midler fra Statsforvalteren for å styrke kommunalt barnevern. VBV mottok 2021 kr. 4,8 mill fra Statsforvalteren
- En slutt på refusjon av utgifter til fosterhjem over en viss kostnad. I 2021 mottok VBV 2,6 mill i fosterhjemsrefusjoner fra Bufetat
- En økning i kostnader ved bruk av institusjonsplasser til barn og ungdom med særskilte behov fra kr. 76 000 pr mnd. til kr. 170 000 pr. mnd. Fra 2021 til 2022 hadde VBV en økning i utgifter til institusjonsplasseringer fra 6 141 000 til 10 076 000, en økning på kr. 3 935 000.
- **Dette utgjør til sammen mindreinntakter og merutgifter på 11 335 000.** Den enkelte kommune har fått økning i tildelingsrammen for 2022, for å ta høyde for disse merutgiftene

som barnevernreformen medførte. VBVs regnskap for 2022 viser en netto økning i utgiftene på 8 180 000.

5.1 Netto utgifter pr. kommune på 244. 251 og 252 – 2018 - 2022

Nedenfor vises det årlige forbruket knyttet til hver enkelt kommune, og utvikling over tid fra 2018 til 2022.

		2018	2019	2020	2021	**2022***	**Resultat ift sist år**	**Resultat i % ift sist år**
Andøy								
	244	2 578 000	2 902 000	2 464 000	2 769 000	**3 735 000**	**966 000**	**135 %**
	251	1 636 000	1 049 000	1 025 000	1 092 000	**992 000**	**-100 000**	**91 %**
	252	5 497 000	5 702 000	7 697 000	6 121 000	**6 440 000**	**319 000**	**105 %**
Bø								
	244	1 026 000	1 189 000	1 054 000	1 214 000	**2 080 000**	**866 000**	**171 %**
	251	673 000	560 000	686 000	729 000	**283 000**	**-446 000**	**39 %**
	252	4 982 000	4 426 000	4 962 000	4 468 000	**4 792 000**	**324 000**	**107 %**
Hadsel								
	244	5 188 000	5 754 000	5 465 000	6 255 000	**6 927 000**	**672 000**	**111 %**
	251	786 000	1 325 000	1 103 000	1 438 000	**1 507 000**	**69 000**	**105 %**
	252	11 043 000	8 723 000	7 483 000	6 847 000	**8 060 000**	**1 213 000**	**118 %**
Lødingen								
	244	1 543 000	1 702 000	1 535 000	1 672 000	**1 714 000**	**42 000**	**103 %**
	251	258 000	383 000	317 000	856 000	**961 000**	**105 000**	**112 %**
	252	357 000	866 000	964 000	309 000	**134 000**	**-175 000**	**43 %**
Sortland								
	244	6 967 000	7 745 000	7 544 000	8 411 000	**9 526 000**	**1 115 000**	**113 %**
	251	3 407 000	3 513 000	4 555 000	4 767 000	**5 212 000**	**445 000**	**109 %**
	252	7 723 000	7 921 000	8 707 000	9 271 000	**11 568 000**	**2 297 000**	**125 %**
Øksnes								
	244	2 903 000	3 233 000	2 911 000	3 253 000	**3 780 000**	**527 000**	**116 %**
	251	467 000	681 000	1 180 000	1 318 000	**1 304 000**	**-14 000**	**99 %**
	252	4 924 000	4 235 000	3 127 000	2 639 000	**2 594 000**	**-45 000**	**98 %**
Total kostnad		61 958 000	61 909 000	62 779 000	63 429 000	**71 609 000**	**8 180 000**	**113,00 %**

Minus foran tallet betyr mindreforbruk
*Barnevernreformen ble innført

244 – administrative utgifter 251 – utgifter til barn med tiltak i hjemmet 252 – utgifter til barn plassert utenfor hjemmet

5.2 Sluttavregning i henhold til budsjett 2022

Regnskapsavslutningen for Vesterålen 2022 viser et mindreforbruk ift budsjett på kr. 12 760 000. Alle kommunene fikk et mindreforbruk i forhold til budsjett.

Resultatet for den enkelte kommune ift budsjett et for 2022:

Andøy – mindreforbruk på kr. 2 053 000,-

Bø – mindreforbruk på kr. 2 422 000,-

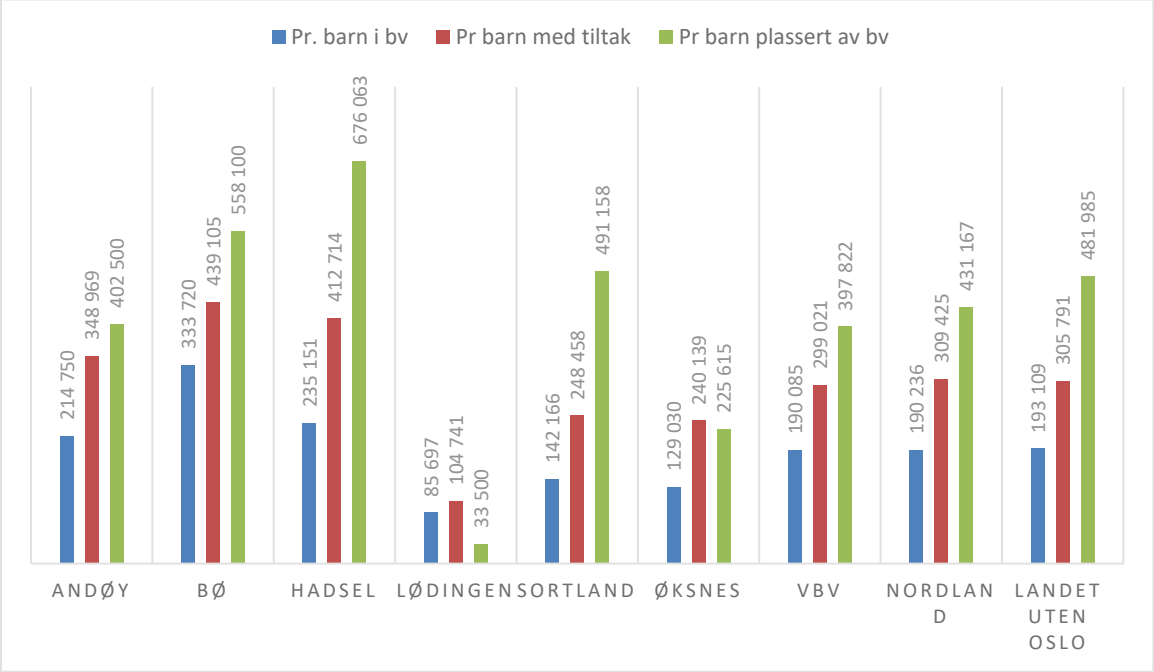
Hadsel - mindreforbruk på kr. 3 729 000,-

Lødingen – mindreforbruk på kr. 1 660 000,-

Sortland - merforbruk på kr. 745 000,-

Øksnes - mindreforbruk på kr. 1 632 000,-

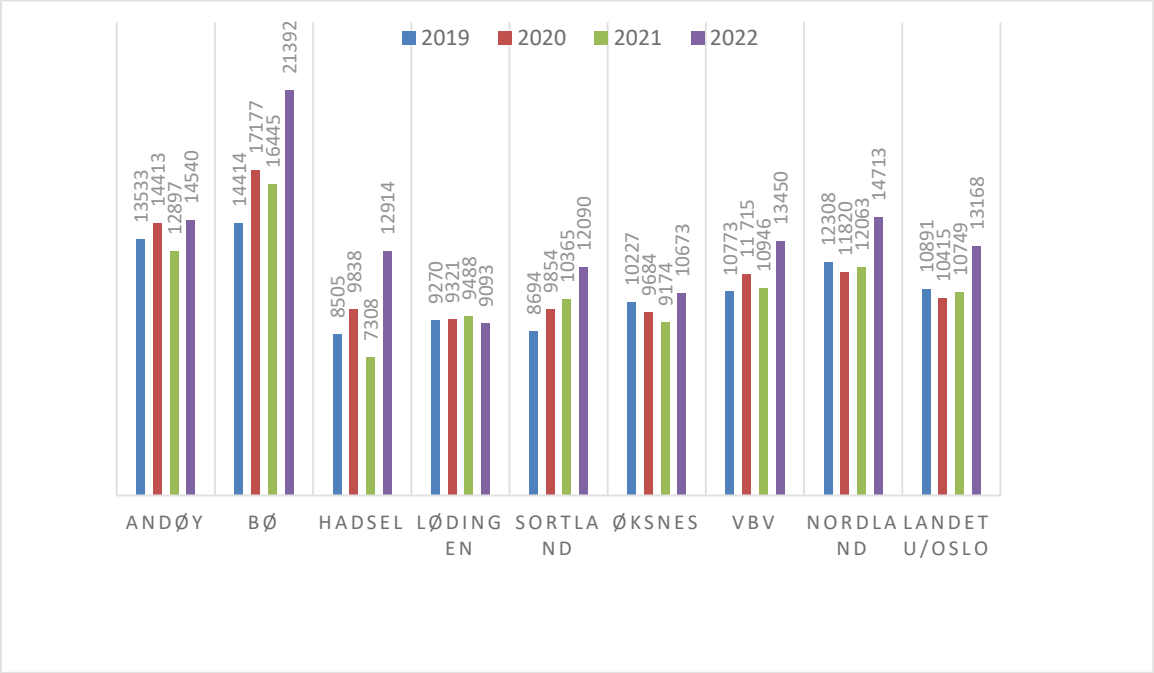
5.3 Netto driftsutgifter 2022 pr. barn i barnevernet, pr. barn med tiltak og pr. barn plassert av barnevernet, jfr. foreløpige KOSTRA tall

Denne tabellen viser at VBV i 2022 hadde stort sett samme utgift pr. barn i barnevernet og pr. barn med tiltak som Nordland og landet uten Oslo. Videre hadde VBV 8 % lavere utgifter pr. barn plassert av barnevernet enn Nordland og 17 % lavere utgifter sammenlignet med landet uten Oslo.

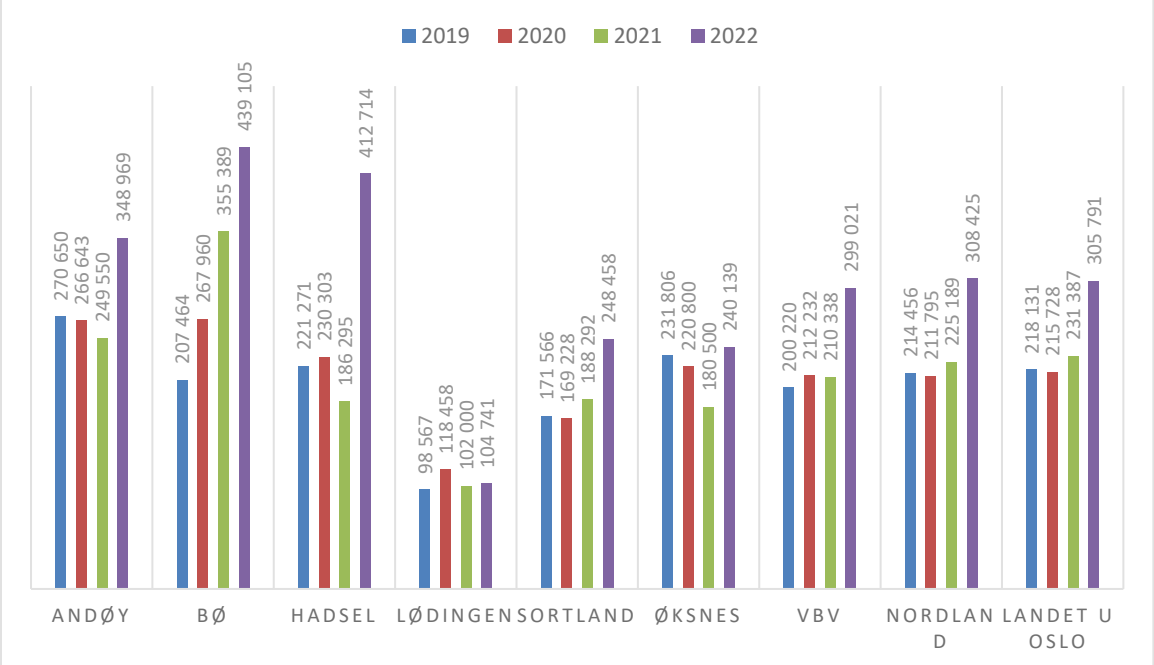
Vi hadde lavere utgifter pr. barn med begge typer tiltak, til tross for at vi har hatt mange barn på institusjon og flere akuttplasserte barn i 2022.

5.4 Netto driftsutgifter til barnevern 2019 - 2022 pr. innbygger 0 – 17 år, jfr. foreløpige KOSTRA tall

I 2022 hadde Bø kommune de største utgiftene til barnevern fordelt pr. innbygger 0 – 17 år, og Hadsel hadde de laveste utgiftene. Tallene er ikke sammenlignet med kommunegrupper, da VBV består av flere kommunegrupper. I Vesterålen ble det brukt i gjennomsnitt 13 450 (10 946)pr. innbygger 0 – 17 år. Økningen må ses i sammenheng med barnevernsreformen og de økte utgiftene denne medførte. Nordland fylke brukte 14 713 (12 063) og landet uten Oslo 13 168 (10 749) i snitt i netto driftsutgifter pr. innbygger i alderen 0 – 17 år. Vesterålen hadde en økning på 23 % sammenlignet med 2021, og ligger 9 % lavere enn Nordland.

5.5 Kostnader pr. barn med barneverntiltak 2019 – 2022, jfr. foreløpige KOSTRA tall

Også her ser vi konsekvensene av barnevernsreformen tydelig, ved at de kommunene som har flere barn i fosterhjem og på institusjon, har fått en markert en økning i kostnader pr. barn med barnevernstiltak.

Tallene fra 2022 viser at VBV sine utgifter pr. barn med barnevernstiltak ligger 3 % lavere enn Nordland og 1 % lavere enn i landet utenom Oslo.

6. Oppsummering av 2022

2022 har vært preget av iverksettelsen av barnevernsreformen, både ift faglig videreutvikling, nye ansvarsområder og økte kostnader. Det har i tillegg vært et år med stort fokus på nytt fagsystem og forberedelse til ny barnevernslov. Disse to forholdene har medført store endringer, og har utløst behov for opplæring. Spesielt innføringen av nytt fagsystem har vært krevende. Dette fordi mange elementer i programmet viste seg å ikke være ferdig utviklet fra leverandøren ved implementering. Dette reduserte VBVs muligheter til å ivareta en god internkontroll siste del av 2022. Det medførte også ekstra arbeid for hver enkelt ansatt, blant annet fordi alle oppgavene tok mye lenger tid å utføre enn tidligere.

Sykefraværet har vært høyt hele året. Det i seg selv kan også ha generert enda mer fravær, da belastninga for hver enkelt ansatt i perioder har vært mye høyere enn ønskelig og anbefalt. VBV har for første gang leid inn en privat aktør for å gjennomføre barnevernsundersøkelser, men det bidro kun i liten grad til å redusere arbeidsbelastninga.

Antallet barn på lista til hver saksbehandler har for de fleste vært svært høyt. Dette til tross for at VBV mottok langt færre bekymringsmeldinger dette året enn for eksempel i 2021. I gjennomsnitt har hver enkelt hatt 17,5 saker i hht KOSTRA tallene, mot 12,5 i Nordland og 14,7 i landet. Tallet er i realiteten mye høyere på grunn av høyt sykefravær. Vi erfarer også at kompleksiteten i hver enkelt sak har økt kraftig de senere årene. Dette ser vi også ved at Bufetat, som blant annet skal levere institusjonstjenester, har store utfordringer med å finne tiltak som kan romme de behov noen av våre ungdommer har. I 2022 har vi hatt en kombinasjon mellom stor grad av kompleksitet og mange saker pr. kontaktperson. Det belaster over tid og er bekymringsfullt.

Til tross for dette har VBV utført samfunnsoppdraget på en forsvarlig måte, noe tallene knyttet til de lovpålagte oppgavene viser. VBV har fortsatt gode resultater når det gjelder fristbrudd, lovpålagt oppfølging, lovpålagt planarbeid og evaluering av tiltake.

VBV har både et lovpålagt og eget driv når det gjelder å bruke familie- og nettverksmetoder i vårt daglige arbeid med barn og familier. Til tross for dette gjennomførte vi langt færre familieråd i 2022 enn i 2021. Det har vist seg utfordrende å få nødvendig samtykke fra familiene til familieråd. Oppstartsmøter som undersøkelsesmetode øker derimot stadig i omfang. Til sist viser tall at 50 % (ca. 36 % i Norge) av alle barna i VBV som bodde i fosterhjem i 2022, bodde i fosterhjem i familie eller nære nettverk. Dette er resultat av bevisste valg over år ut fra kunnskap om hva som er til det beste for barna.

Regnskapsavslutningen for Vesterålen barnevern 2022 viser et mindreforbruk ift budsjett på i overkant av 12 mill. Det store mindreforbruket skyldes usikkerhet rundt budsjettering på grunn av barnevernsreformen og konsekvensene av den. Alle kommunene fikk mindreforbruk ift budsjett.

VBV deltar fortsatt i ulike fagutviklingsprosjekt, og vi har hatt stort fokus på intern fagutvikling. Samtidig fullfører ansatte relevante videreutdanninger, i tråd med Bufdir sin kompetansesatsing. Dette for å styrke de ansatte til å kunne møte stadig økt kompleksitet i sakene og for å kunne jobbe i kommunalt barnevern etter innføring av økte kompetansekrav i 2031.

Sortland 29.04.22

Kari Mortensen
Enhetsleder Vesterålen barneververn